

Moldova continuă modernizarea mecanismului de gestionare a crizelor

Experiența ultimilor ani, marcată de crize energetice, pandemii, fluxuri de refugiați și fenomene meteo extreme, a demonstrat că statul are nevoie de un mecanism mai rapid și mai bine coordonat pentru a proteja oamenii.

În acest context, Guvernul a aprobat crearea din 01 septembrie 2026 a unui mecanism nou, modern, bazat pe anticipare și prevenire a situațiilor de criză. Acesta va fi compus din: Comisia Națională de Management al Crizelor, Comisii regionale sau teritoriale și locale de management al situațiilor de criză, Centre operaționale de coordonare ale acestora și Centrul Național de Management al Crizelor, creat în septembrie 2025.

Totodată, a fost abrogat cadrul normativ care reglementa activitatea Comisiei pentru Situații Excepționale (CSE).

Cum era înainte și cum va fi începând cu 01 septembrie 2026?

- **Înainte** statul acționa, preponderent, după ce criza se materializa. Accentul era pus pe repararea daunelor și pe oferirea de compensații pentru pierderi. Comisia pentru Situații Excepționale (CSE) intervenea doar când situația era deja gravă.
- **Din toamna 2026** noul mecanism de gestionare a crizelor pune accent pe anticipare, prevenire, monitorizarea permanentă a riscurilor pentru a micșora daunele și a opri efectele crizei înainte ca aceasta să afecteze populația.

Beneficiile directe pentru oameni:

- **ajutor mai rapid:** intervenția serviciilor vitale ale statului va fi coordonată mult mai eficient la nivel central, regional și local.
- **informații clare:** cetățenii vor primi informații oficiale dintr-o singură sursă sigură, evitând confuzia și știrile false în momentele critice.

- **decizii aproape de comunități:** problemele locale vor fi rezolvate mai repede, deoarece decizia nu mai depinde doar de autoritățile centrale de la Chișinău.

Pentru a evita suprapunerea responsabilităților, au fost distribuite rolurile între cei care monitorizează, cei care decid strategic la nivel național, cei care conduc structurile locale și cei care acționează în teren:

1. **Comisia Națională de Management al Crizelor** este forul de decizie, condus de Prim-ministru. Comisia se întrunește pentru a lua hotărâri strategice, cum ar fi mobilizarea resurselor suplimentare, alocarea de bani din fondul de rezervă sau stabilirea măsurilor pe perioada stării de urgență. Secretariatul Comisiei este asigurat de Centrul Național de Management al Crizelor, care oferă suportul informațional, analitic și logistic necesar.
2. **Centrul Național de Management al Crizelor (CNMC)** este o structură subordonată Guvernului care lucrează non-stop (24/7). Rolul său este să colecteze informații de la toate instituțiile, să analizeze riscurile și să pregătească toate datele necesare pentru ca Guvernul să poată lua decizii corecte, încă din fazele timpurii ale unui pericol.
3. **Comisiile regionale, teritoriale și locale de management al crizelor** sunt organizate pe trei niveluri: regional (în cazul UTA Găgăuzia este condusă de Guvernator), teritorial (în fiecare raion și în municipiile Chișinău și Bălți, conduse de președinții de raioane sau primari) și local (în sate/comune și orașe, conduse de primari). Rolul lor este să gestioneze criza la nivel local și să coordoneze ajutorul pentru populație. Aceste comisii asigură că deciziile luate de autoritățile centrale de la Chișinău să fie aplicate eficient în fiecare localitate.
4. **Centrele Operaționale de Coordonare (COC)** nu sunt birouri permanente cu angajați noi, dar structuri operative interinstituționale, care se pot activa conform necesității în fiecare raion, mun. Chișinău, mun. Bălți, UTA Găgăuzia, imediat ce apare un pericol sau se declanșează o criză, pentru a coordona intervenția în ajutorul comunității. În afara situațiilor de criză, specialiștii care fac parte din COC își execută munca lor obișnuită, fiind pregătiți să se reunească în centrul de comandă doar când situația o cere. Centrele adună informațiile din teritoriu și le transmit către CNMC, asigurând un flux de informație rapid și precis. De asemenea, COC organizează secretariatul tehnic al comisiilor regionale/teritoriale

de management al situațiilor de criză și colectează, analizează și evaluează datele operative, formulând propuneri pentru deciziile președintelui comisiei.

Această reformă clarifică responsabilitățile instituționale și stabilește un cadru predictibil de coordonare între autorități la nivel central, regional și local în timpul situațiilor de criză. Prin delimitarea deciziilor strategice de coordonarea tehnică și operațională, statul își consolidează capacitatea de reacție, utilizează mai eficient resursele disponibile și crește gradul de protecție al cetățenilor în fața unui spectru tot mai divers și dinamic de riscuri și amenințări.

